

Letnik XV.

1883.

Št. 10.

Izhaja po dvakrat na mesec v Ljubljani, in to 10. in 25. dne, ko ga prebere in ne konfiscira policija.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji, Ključarske ulice (pod mestnim trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Veljá celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, narodnost in vero.

✧ Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval. ✧

Zdaj smo pa tam, kjer muh ni, to je v krtovi deželi.

Domača pridiga „Brenceljnova“ prijateljem kranjskim nemčurjem — pa ne brez zamere.

Ali nas je dal grof Taaffe, ktereга imamo že davno in davno v želodeci, čez klobuk in na tarčo! Kdo bi bil kaj tacega pričakoval ravno o Binkoštih, ko se birmajo otroci, ne pa odrašeni ljudje, in kdo bi bil mislil, da bo v grofa Taaffeja šinil tak duh, ki bo razdjal zadnjo pribežališče, zadnjo ponosnost nas kranjskih nemčurjev: deželni zbor in odbor! No, za Binkošti smo dobili dosti in še celó brez botrov, kajti zdaj bi ne hotel biti kmalu kdo boter nam, ko vé, pri čem da smo.

Ravno smo se prav pripravljali, da bi se o cesarskem prirodu in o 600letnici postavljali z deželnim odborom, ko smo vse drugo že zgubili, kar pride ta nesrečni Taaffe in nam razpusti deželni zbor, kakor da bi bila to kaka reč, ki se brž lahko zopet skup spravi. Ne — to je več ko strela! Dežman si je naročil že „wochenblattovski“ frak, Šraj ustavoverno pinjo, Gariboldi nekdanji lepi obraz, Šafarjev Dolfi pa najnovjše „frnikole“, da bi se bili vsi po svojem okusu in svojih duševnih in telesnih zmožnostih odlikovali po Ljubljani o slavnostnih dnevih; Dežman je še celó poprašal, kako bi se mu podale grablje, če bi se zopét enkrat pokazal ž njimi, in Achtschin (Bog pomagaj!) mu je obljubil, da mu jih skup sklampa samo za „Gut-Heil“ in „Gut-Schlauch“, za božji „lón“ pa ne.

Zdaj pa pride ta nesrečni minister Taaffe (da bi ga koklja brenila!) in razpusti ta lepi naš deželni zbor,

s katerim pade tudi deželni odbor ravno navedenih lepih gospodov. To je tako, kakor če bi toča pobila, še pritožiti se človek ne ve kam, ker je vse prepozno. Nam toraj ne ostaja nič drugega, kakor sestiti na razvaline svoje slave, mogočnosti in prevzetnosti ter obuditi prav srčno kesanje ali britko „grevengo“.

Res, prijatelji, nismo bili ravno dolgo gospodje v kranjski deželi in tudi naša zasluga ni bila, da smo bili; vendar pripoznati mora vsak, da smo Slovence — to je domačo nam neljubo zalego, ktere je devetdesetkrat več od nas — potlačili in se šopirili za gospodarje, da se nam je godilo ko vrbcem v prosu in smo mislili, da bomo šli kar živi v nebesa. Prišli pa so slabi časi, na Dunaji so zatrobili drugo, ne naše, vlada, ki je imela prej za nas polno perišče, se je skujala in mi smo jeli pešati, ker naši bogatini, s kterimi smo se prej toliko bahali, so tudi rekli, da so ravno brez drobiža in naj se jutri oglasimo pri njih. Tako smo zgubili obe svoji trdnjavi: kupčijsko zbornico in ljubljanski „rotovž“; pri zadnjem smo kar tako naredili, kakor otrok, kteremu se morajo potlej hlače prati.

In zdaj, gospóda ali kar ste že, nam ne kaže zopet nič drugega. Kar odkritosrčno recimo, da smo prišli v deželi ob vso vero. Če bi se volilci dali podkupovat in če bi naši bogatini hoteli dati denarja, ne podali bi se še, toliko korajže že še imamo. Ali zdaj so volilci nekako prenarejeni, še denar jim ne diši več tako, kakor polhom mast, naši kapitalisti so se pa tudi skujali in pravijo, da ni vse eno, kdo ima denar; od vlade pa zdaj, kar smo jeli tako zabavljat ji, tudi ne dobemo groša, toraj bo najbolje, da po mestih in kmetih ne spuščamo se v

volilni boj, ker bi presramotno propadli in bi se nam ves svet smejal.

Vse drugače, se ve da, je v vélikem posestvu. To je še kurnikov po vsi deželi kranjski, kjer bivajo naši petelini in kure, na ktere se moremo zanesti. Veliko vredni nekteri izmed njih pač res niso, marsikteremu bi človek ne posodil petaka, ker noben „cegel“ na strehi ni njegov; vendar pri volitvah so še zanesljivi in ne puste, da bi nemčurji na Kranjskem izmrli ali se „proklete grablje“ pozabile. Teh se moramo prijeti in držati na vsak način, ker če nas še ti čez prag brčnejo, kam bomo šli? Morda v Ameriko!

Oklenimo se toraj z vso duševno in telesno silo vélikega posestva! Držimo ga za škrice, za peté, sploh za vse, kar se dá prijeti, in ne spustimo ga, če hočemo v deželnem zboru imeti še kaj zastopnikov, kateri bodo nagajali Slovencem. Véliko posestvo je zdaj, ko nam je vse drugo pobila toča, naše zadnje zavetje in tega ne smemo nikakor popustiti.

Pa to vas druge nemškutarje, ki nimate v deželno knjigo vpisanih kurnikov, nič ne briga — k večemu, če ste s katerim takim v zlahti — tako ali tako. Predno bodo volitve v tem posestvu in po mestih, se bomo tako še videli; na kmetih bodo pa poslanci že izvoljeni, ker se bomo mi kar potuhnili. Kdo bo pa s kmetom pečal se! Mi smo večé luči, za kmete, mesta in trge nam še mar ni, svetili bomo le še v vélikem posestvu (ker drugje bi nam utegnili „lešerbe“ pobiti, česar pa ni treba nikomur praviti).

Toliko za zdaj, da veste. Ktere imate voliti ali vsaj glasovati zá-nje, če bi prav ne bili voljeni, bote že drugje zvedeli, ker dozdej še nismo mogli sestaviti pravega odbora, skoro vsakega preveč zebe. Podati se pa nikakor ne, ker véliko posestvo more rešiti še čast „prokletih grabelj“.

„Brencelj“,

načelnik nemčurskega volilnega odbora,
ki je zdaj v konkurzu.

Naznanilo dražbe.

Te dni se bo prodala košnja trave na prvih dveh znamenjih ob cesti od Ljubljane proti D. M. v Polji. Kdor se hoče vdeležiti te dražbe, naj pošlje zaloge (vadija) 10 gld. Kdor izlicitira to košnjo, se mora zavezati, da bo na znamenjih travo pokosil in proč spravil vsaj do tistega dne, ko se bo letos cesar memo peljal. — Več o tem se pozvé blizo šentpeterske cerkve v Ljubljani.

Pri lakomnem zdravniku.

Zdravnik. Ali ste k svoji bolni ženi poklicali že kakega zdravnika?

Kmetič. Bil je iz mesta, pa je rekel, da zá-njo ni več pomoči.

Zdravnik. Tako? Ali ste vi premožen mož?

Kmetič. Nekaj že še imam, prav brez nič nisem.

Zdravnik. O, potlej bo pa že še pomoč zá-njo.

Jezična Žefa.

Zdej smo v tistem mesci, k' hodjo pobožni kršanski ldje v cerkev k šmarnicam (nekteri, posebno gospodiči in gospodičice, pa iz drugih namenov), manj kršanski v oštarije, rokodelci in delavci o nedeljah in praznikih v Šiško, trgovci in kvartavci v kavarno, opravljive in jezične gospóske ženske pa na Rožnik al' pa v tisto švajcarsko hišco pod al' pa nad Turnam. Te prve sorte ldje so dobri in bodo tud' ložej v nebesa prišli, te druge vrste že

tezej, te treke skor ne al' pa saj vsak ne, te četrte pač, če preveč ne rajtajo za del'; te pete sorte, to je kofetarske „frave“ in „frajle“, pa za gotov' ne, to b' jest kar prisegla, če prav potlej, k' so se jim jezik' zmartral' in jih je noč prepodila, tud' k šmarnicam dero, pa ne s pobožnost', ampak iz vseh drugih namenov; jest to dobro vem, k' sem zdey sama pri tak rodovin' v službi. Nej povem, kako je, če bo prav morebit' potlej kdo rekel, de ldi opravljam in de tud' jest ne bom prišla v nebesa, če bom taka. Pa jest ne bom povedala imena, zato se ne bo moglo reč, de opravljam, ker tud' lahko govorim v „priglihah“, kakor pravjo.

Veste, naša gospá imajo enga takga ta večih, k' po kancelijah dnar služjo, zjutrej gredó, popoldne pridejo h kosil', pa spet gredó in pridejo še le zvečer ven, pa tako zdelan, de se jim več nobena reč ne ljub'. Gospa, potlej, k' so gospod odšli v kancelijo, vstanejo, se počasi oblečejo, pa me prašajo, kaj sem zjutrej že novga zvedla od mlekarce, pri pek' al' pa na trg'. Potlej pridejo pa kakšne druge gospóske, nektere s hčeram, mladmi in starejšmi, pa je čenčanje, žlebedranje in klepetanje, kakor v kakšnem malnu. Kolk' ldi tako vsak dan že zjutrej oberó, premló, in preresetajo, tega jest ne vem, k' vse prenašlo gre; tolk' bi pa rekla, de pol mesta že — zato k' druga polovica ostane za popoldne.

Po kosil', k' so gospod spet odšli v svojo kancelijo na del', se pa gospá napravjo, včasih jih pridejo druge iskat, včasih pa tud' oni gredo drugam in potlej se jih cela tropa vzdigne al' na Rožnik al' pa pod Turn na kofé in tam se potlej obdela še druga polovica mesta al' pa še več, kolker namreč vsaka seboj prinese. Nastavjo se pa tako, de njenim očem ne more odit' nobeden, ki mem' gre, še pes ne. Večkrat jim pomagajo tud' star'

gospodje, k' nič ne delajo, zmirej postopajo, pa vsak mesec dnar vlečejo iz cesarske kase.

Enkrat so prišli naša gospa zvečer mende od kakšne kofetarske družbe, k' so zraven tud' ldi obirale in objedale, domú pa so mi rekli:

„Veš Žefa, zdej grem k šmarnicam, veš, sem slišala, veš, de tist Padarjev smrkovec, veš, sej ga spoznaš, hod' ke zavolj tiste Rimarjeve Polde, veš, k' je še čist' smrkova; veš, in če je res, potlej, veš, bomo pa jutri že eno rekla, veš, hoho!“

„A tako, gospá“ — se pa na to postavim jest — „vi torej ne greste v cerkev zavolj šmarnic, ampak — no, saj ste povedali. Čakajte, zamerite mi al' ne, jest vam morem povedat', kar sem un dan brala iz Amerike, je prav fest.“

Gospá me najpred grdo pogledajo zavolj predrznost, pa radovednost jih vendar premaga, da sedejo na stol v kuhnji in me poslušajo, k' jim to-le pravim:

„Veste, v Amerik' so ldje začel' preveč žganje pit', možki — se ve da, ženske ne. Žene, k' so vidle, kako možje zapravljajo po žganjarijah čas, zdravje in dnar, pa je blo vse njih prizadevanje, odvrnit' jih od tega, zastonj — kaj mislite, gospá, kaj so strile?“

„Jest ne vem, k nič ne berem“ — pravjo gospá — „le povej!“

„Šle so“ — pravim jest — „posvetovale se in napravle med seboj društvo, k' se je vsaka zavezala, de bo preganjala pijance. Pa kako so to naredle! Kder so zvedle, de je v kakšni žganjarij' kaj pijancov, mirnih al' nemirnih, prišlo jih je več pred hišo in začele so na ves glas molit' in psalme pet' za grešnike v žganjarij'. To so počele tako dolg', de so pijanci, kateri so se tega nazadnje naveličal' al' jih je blo že sram, šli iz žganjarije in počas' tud' popustli pijančvanje; tako so jih velik' polboljšale.“

„No, sej to je prav“ — reko na to gospa, — „zakaj s' mi pa to povedala?“

„Zato,“ — rečem jest — „k' bi bla tud' tukej v Ibljan' taka družba potrebna, samo narobe: tukej b' mogla bit' iz samih možkih in to prot' kofetarca m. Le premislite si, gospá, kako bi blo, če bi takrat, kedar je tistih kofetarc — jest na vas ne cikam — cel kup zbranih na Rožnik', v švajcarski hiš' nad Turnam al' pa ke drugej, in imajo ravno koga al' ktero al' njih več v del', prišla tropa mož in b' začela na ves glas molit' in pobožne pesmi pet' za grešnice, k' tako ldi mló, però in opravljajo! Gospá, jest najboljšo jopo stavim jest, de b' vse pobrale kmal' svoje igle, zobe, jezike in sebe pa bi odšle in se nazadnje tega še nemara čist' odvadle. Mogoče, de b' jih tako možje še izmolil', de b' potlej vender kdej vse v nebesa prišle — če ne vse, pa saj ktera. Kaj mislite, gospá, pa brez zamere?“

Jemnasta, kaj je blo zdej! Gospá so tako pokonc' zrasli, de b' se bli zares skavs'al', če b' ne bli ravno o pravem čas' prišli gospod, k' so gospó potisnil' stran, mene pa prašal', kaj de je. Jest sem jim povedala vse, kakor je blo, pa so rekli:

„Žefa ima prav, tako društvo možkih za preganjanje opravljevih kofetarca bi blo res koristno pa potrebno.

Misel je dobra. Še nocoj grem in bom dobil udov izmed takih, kakor sem jest, in mislim, de nas bo prav lep' števil' kmal' skup. Na Žefa, tu imaš par srebrnjakov za to tvojo dobro misel!“

„Joj, kako so zdej gospá zaupil' in letel' v sobo, de so še na šmarnice pozabil'! Sem šla pa jest namest' njih, pa mislim, de je blo še bolj. Zdej sva pa tako, de če b' gospoda ne blo, bi bla že šla; pa saj dolg tako ne ma-ram bit', k' gospá kažejo tak obraz, de b' mežnar, če b' ga na neb' zagledal, prec šel hudi uri zvonit. Al' so gospod tisto društvo že spravli skup, ne vem, pa jih bom že prašala.“

Drugič kej družga, do ke pa zdrav' bodite!

Pirkar je še deželni šolski nadzornik!

Krišpin Krišpovič.

Ne gospóda moja, ne smete misliti, da jaz le zatožence zagovarjam, marveč kot vestnemu in nepristranskemu političnemu odvetniku ali advokatu mi je tudi naloga, potegniti se za zatirane in v njih imenu prijeti za ušesa njih zatiralce. In to nalogo imam danes, gospóda moja, danes me ne vidite pred sabo zagovornika, marveč tožnika, pa še kako hudega! Kdo me je najel, si lahko mislite, saj ni na svetu zdaj nobenega tako zatiranega človeka, kakor so nemci, posebno pa nemčurji in renegati po slovenskih in českih pokrajinah. Koga imam tožiti, pa že tako veste, namreč ministra Taaffeja in njegovo ministerstvo.

Predno slišite mojo zatožbo, naj Vam, gospóda, vsaj površnem razvijem bedo in siromaštvo nemčurjev po slovenskih in českih deželah. Kar solzé pridejo človeku v oko, ko pogleda to podobo. Le pogledjte! Njihovi otroci — da se Bog usmili! — morajo hoditi v nemške šole, nikjer jih ne silijo, da bi se učili kakega družega, kaj še le slovanskega jezika, in tako dorastejo, da ne znajo družega jezika, ko borni svoj nemški jezik! S slovanskimi je drugače, ti se morajo skoro povsod učiti nemški ali laški, da se jim včasih pamet meša. V šoli se toraj zatirajo nemci, ker če se to ne vstavi, utegne priti tako daleč, da bo v Avstriji znal vsak nemški in potem ta blaženi jezik pride ob vso veljavo, ktero zdaj še ima.

Ravno tako se zatira nemštvo in nemčurstvo po uradih ali pri gospóskah. Vidite, gospóda, tam se nemški jezik tako muči, kakor čiški konj, za vsako malenkost se naredi nemšk zapisnik, dá, še celó na kmete in v hribe se pošiljajo nemški dopisi in vabila, da potem muhe po njih lazijo in za njimi pajki, nazadnje jih pa molji snedó ali se jim pa še kaj nečednega pripeti. Jaz mislim,

gospóda, da kaj tacega vzvišeni nemški jezik vendar ne zasluži.

Kaj pa še v javnem življenji! Tu ga trpinči vsak, kdor ga količkaj pozna iz šole, službe ali vojakov, po posebno pa ženski spol; nič drugače se mi ne zdi to, kakor če bi ga pošiljali, kakor nekdanj vojaške begune, skoz leskove palice. Ali ni to res grozna krivica? Kaj pa bo iz krasnega nemškega jezika, če sme vsak delati ž njim kakor — oprostite! — svinja z mehom, in to od najvišjih ljudi do zadnjega strežaja, po javnih zborih in pri privatnem opravljanji ljudi. Še celó tisti „Laibacher-Wochenblatt“ — oprostite, gospóda, da to nespodobno besedo tu izrečem — sme izhajati v tem jeziku in ga staviti na sramoto! Ravno tako nesramni judovski časniki.

Vse to in še veliko hudega se godi pod vlado grofa Taaffeja in če se bo dolgo še godilo, bo prišlo pravo nemčurstvo popolnem ob veljavo, nemški jezik pa ob svojo imenitnost, kajti reč, ki se povsod na cestah pobira, nima nobene cene.

Zato jaz v imenu svojih klientov, zatiranih nemcev in nemškutarjev na Slovenskem in Českem, tožim ministra Taaffeja in njegovo ministerstvo mučenja, zatiranja in preganjanja nemcev, posebno pa nemčurjev in renegatov, in se nadjam, da ga bote obsodili po pravici. Da je razpustil kranjski in česki deželni zbor, to naj Vas pri Vaši sodbi, gospóda, nič ne moti; to je storil prepozno, kajti če bi se bilo zgodilo prej, koliko bi bili po teh zborih, odborih in shodih nemščino manj mučili in na smeh stavili!

Govoril sem, gospóda, in se nadjam, da bote zatožence krive spoznali in ostro obsodili.

Mož in žena ali svečnik in sveča.

Podučna povest za marsikoga, posebno za zakonske.

K župniku prideta mož in žena. — „Kaj bi rada?“ — ju praša gospod.

„Ej, tako je“ — odgovori mož — „s svojo ženo ne morem več skupaj živeti.“

„Jaz pa ž njim ne“ — se odreže žena.

„Kaj pa bo potem z vama?“ — praša gosp. župnik.

„Nič! ločila se bova, vsaksebi bova šla“ — je obeh odgovor.

„Tako?“ — se čudi župnik — „kaj pa imate vi zoper svojo ženo? zakaj je ne marate?“

„Zmiraj mi pravi“ — reče kmetič — „da je ona več kakor jaz, da je moja glava in da bi jaz brez nje nič ne bil. Tega pa ne trpim, kratko malo ne, mož je več ko žena, to je bilo zmiraj in to mora tudi zmiraj biti.“

„Nikoli ne“ — se oglasi žena — „da bi bila žena manj ko mož? Kaj pa bi bil ti brez mene, povej? Ali bi bil sploh mož?“

„Tiho, tiho“ — se vtakne gospod župnik vmes — „tukaj se mi ne bota prepirala. Toraj ločiti se hočeta?“

„Res je, zato sva prišla k vam, gospod župnik, da bi nama povedali, kako bi se to naredilo“ — odgovorita oba.

„No, le sedita“ — jima reče gospod — „pa daleč narazen, da si ne skočita v lase, in poslušajta me, vama bom povedal neko dogodbico.“

Zakonska sedeta vsak na drugo stran in gospod župnik pripoveduje:

„Slišala bota basen iz novejšega časa. Je bil gospodar, ki si je kupil prav lep svečnik in vtaknil vá-nj lepo svečo. Kar zapazi, da se ta dva nista mogla med seboj trpeti. Sveča je rekla, da brez nje bi svečnik nič ne veljal, kajti kdo bi ga pogledal, če bi ona ne gorela! Svečnik pa je trdil, da bi sveča nikamer ne mogla pokazati se spodobno, če bi njega ne bilo, in da ji je on sploh temelj, na katerem stoji; še le, če je on lep in krasen, tudi ona kaj velja, drugače je ne postavijo na nobeno pošteno, še manj na krasno mizo. — Gospodar, tega prepira sit, vpraša oba, kako bi jima pomagal, ker vsak je imel nekaj prav, to je sprevidel. „Ločena hočeva biti“ — vpijeta oba. „Dobro!“ — reče gospodar, sname svečo in jo zapre v temno predalo, svečnik pa postavi v temen kot, kjer ga ni bilo videti.“

„Kaj pa je bilo potem?“ — prašata poslušalca.

„Čez nekaj dni“ — nadaljuje gosp. župnik — „sliši gospodar neko zdihovanje iz kota, kamer je bil postavil svečnik, pa tudi iz predala, kamor je bil spravil svečo. To se mu čudno zdi, zato stopi h kotu in praša svečnik, po čem zdihuje. „Po sveči!“ — je zabuhel in žalosten odgovor — „saj brez nje nič ne veljam, nihče me še ne pogleda ne. Daj mi jo zopet nazaj ali pa me vrzi kam, ker tako ne maram životariti in rijoveti.“ — Gospodar stopi potem k predalu, v katerem tiči sneta sveča, in jo praša: „Kaj pa je tebi? po čem zdihuješ?“ — „Po svečniku“ — je mil odgovor — „ker brez njega ne veljam nič in bi se tudi ne mogla nikjer ponosno in še celó spodobno ne pokazati. Daj me nazaj v svečnik, kjer sem bila, če me on hoče.“ — Gospodar, tega pojasnila in obojne želje vesel, vzame svečo iz predala, svečnik pa iz kota in vtakne svečo v svečnik, kjer je bila. Odslej je bil mir in oba sta bila drug drugemu na čast. Še le ko je sveča pogorela, je dal svečniku drugo, in ko se je svečnik obrabil, da ni bil več za rabo, je dobila sveča družega. — Ali sta razumela to basen?“ — praša gosp. župnik in pogleda zakonska poslušalca.

„Sva, sva“ — rečeta oba in vstaneta.

„Kaj naj toraj storim, da bota prej ločena?“ — praša na to.

„Nič, nič“ — hitita oba — „hvala za to prijetno povest.“

„Ej, ej“ — se čudi župnik — „kaj pa bo zdaj?“

„Pojdi no Janez! — kliče žena — „da prej domú prideva.“

„Le brž, Neža!“ — reče on — „da preveč ne zamudiva.“

In poljubivši roko gospodu zgineta oba skoz vrata in gospod župnik vidi skoz okno, kako sprijaznena gresta proti domu.

Nauk te dogodbe bi bil marsikomu koristen.

Pogovor o Pirkarji.

V nekem kraju sedita posestnik in učitelj, ki pa je Pirkarjevec, pri kozarcu vina, na mizi pa leži zadnja številka „Brenceljna“, ktero je bil posestnik ravno prebral. Prične se med njima tá-le pogovor.

Učitelj. Tá-le „Brencelj“ je pa res tako neumen, da je že kar odveč! Neprenehoma piše: „Pirkar je še deželni šolski nadzornik“ — po nemški in slovenski. Ali mar misli, da ga bo s tem pregnal?

Posestnik. Hm, jaz ne rečem nič, ampak dovolite mi, da vam povem kratko dogodenco. V svoji hiši sem zapazil pred par leti, da, akoravno sem imel polno kokoši, vendar ni bilo nikdar nič jajic in tudi piške so se pozgubile; ker so se pa okoli hiše nahajale tu in tam lupine, smo ugrabili, da mora biti kje blizu kak dihur, ki nam to škodo dela. Iskali smo ga, nastavljali mu, pa ni ga bilo sledú o njem. Kar grem nekega dne s svojim malim psičkom poleg brega in kaj se zgodi? Vstavi se mi pred luknjo in začne na vso moč lajati. Sosed, ki zraven z rovnico trnjeve korenine koplje, pride in précej ugameva, da bo tu skrit dihur v luknji.

Učitelj. Tako? Pa ste mislili, da mu bo vaš psiček mogel kaj storiti?

Posestnik. Tega tudi moj sosed ni mislil, ker rekel mi je: „Spodi no svojo malo kroto, da ne bo lajala tu, da človeka že ušesa bole. Saj nič ne more dihurju, če se prav na dan prikaže.“

Učitelj. Prav je sodil, saj je tudi tako.

Posestnik. Ne, motil se je. Ko jaz vidim, da psiček le laja in laja, rečem sosedu: „Boš videl, da ga bo izlajal. Le daj mi rovnico, jaz ga bom čakal.“ In res, dolgo je lajal psiček, da je bil že ves hripov, nazadnje pa se vendar prikaže dihur, ktereга —

Učitelj. Je vaš psiček zadavil, ne?

Posestnik. Ktereга sem jaz koj z rovnico ubil. Vidite, tako mi je moj psiček, kakor je majhen, vendar izlajal dihurja.

Pred Šenklažem v Ljubljani o Šmarnicah.

Urša. Kam pa greš, Neža? Ne boš šla k Šmarnicam?

Neža. Kam pa drugam? Saj vidiš, da grem v cerkev.

Urša. Pa tukaj so Šmarnice nemške.

Neža. Se ve da, ravno zato hodim sèm.

Urša. Saj ti ne znaš nemški, kakor jaz ne, čemu potem li sèm hodiš?

Neža. Ker so naša gospa rekli, da je to bolj nobelj in da morajo njih kršence zmiraj le k nemškim Šmarnicam hoditi.

Drobnice.

* Nekega dobrovoljca in lahkoživca pride njegov upnik tirjat na dóm za posojenih mu 10 gld. „Kako ste malovedni“ — reče dolžnik — „prav lahko bi si bili prihranili pot. Saj bi morali vendar že vedeti, da kedar imam denar, me ni doma, kedar sem pa doma, pa nimam denarja. Če bi danes imel 10 gld. ali še manj, bi me tudi gotovo ne bili domá dobili.“

* „Kak razloček je o volitvah po Slovenskem med tistim časom, ko je bil še Bleiweis glava, in pa sedanjim, ko ga več ni“ — je prašal oni dan nekdo možaka stare vere. Ta mu pa prav naglo odgovori: „Razloček je ta, da so prej za poslance kandidirali le možake, zdaj pa se večkrat zgodi, da vsak, kdor za poslanca kandidira, hoče že možak biti.“

* V ljubljanski kavarni bere narodnjak „Wochenblatt“, pri tem pa začne hudo kihati. „Je li“ — se oglasi nemškutar, ki ga je gledal — „za vas je prehud ta tobak?“ — „Ne, ne, motite se“ — pravi na to narodnjak — „tobaka, še tako hudega, je moj nos navajen, le s m r a d u ne.“

* Grajščak si najame novega kočijaža in ko mu je razložil, kaj bo imel opraviti pri njem, reče nazadnje: „Še to! Moja navada je, da vsacega svojih služabnikov tikam.“ — „O“ — odgovori kočijaž vesel — „saj bo tudi meni veliko ljubše, če se bova tikala.“

* „Vi ste najhujši sovražniki nemščine“ — reče stari nemškutar Slovincu, ki sta se razbesedila. — „Motite se“ — odgovori ta — „največji sovražniki nemščine ste vi stari nemškutarji, ki jo tako grdo lomite, da se mora pristuditi vsakemu.“

* „Vam je li znana Preširnova „Nezakonska mati?“ — je prašal nekdo neko gospó, ki se s svojimi hčera mi rada sili med Slovence. „Kaj je bila mati Preširnova nezakonska — fi?“ — se ozré gospa in si popiha pod nosom.

Le korajžo pa šnajd, nemškutarji!

Naš zbor nam je razpuščen in treba bo voliti družega. Kakor malo imamo skrbi, da bi v vélikem posestvu ne zmagali s svojimi kandidati, tako malo upanja imamo že po mestih, kaj pa še po kmetih, kjer je naša nemčurska pšenica po narodnem plevelu vsa preprežena in že popolnem zatrta! Po kmečkih občinah bi bilo toraj najbolje, če bi za volilni boj pripravljeni kol kar za plot vrgli; vendar zavoljo smeha in ker utegnemo vendar še kaj glasov vjeti, tega ne smemo storiti, marveč rajši se podajmo v boj, saj smo navajeni že tudi tepeni biti.

Toda po dosedanji navadi naši, da smo namreč volilcem iz Ljubljane ali morda tudi iz kacega družega mesta kandidate kar tje postavljali, zdaj ne smemo ravnati; kmet je dandanes že dosti premetén, ker smo ga že večkrat na limance vjeli, on bi nam take kandidate kar nazaj zmetal in to bi bila sramota za nas, velika sramota. Na svetu je zdaj vsak dan kaj novega, zato moramo tudi mi stopiti pred kmečke volilce s čisto novimi kandidati, ker dosedanji so že tako oguljeni, da jih je poznati na prvi hip; tudi ne smejo biti sami moški, marveč tudi ženske, ker te nove prikazni se bo kmet tako vstrašil, da bo postal ves zmešan in ne bo vedel, kaj bo storil, ter tako volil naše.

Da bote pa bolje vedeli, kako se lotiti kmetov in ktere jim ponuditi za kandidate, bodi vam podan tu kar:

Oklic do kmečkih volilcev na Kranjskem.

Kmetje — ne, zdaj ste volilci, toraj: možje! Volitve za nov deželni zbor so pred vratmi, tisti, ki Vam vse dobro žele (namreč mi nemškutarji), so v veliki nevar-

nosti, da bi jih sapa ne vzela, naši nasprotniki (tako imenovani Slovenci) pa hočejo ravno sestiti na konja, na katerem smo mi in naši tako košato sedeli.

Da se kaj takega ne zgodi, potrebujemo Vaše pomoči vsaj zdaj, pozneje Vas tako ne bomo več pogledali. Zato Vam ponudimo svoje kandidate in Vas prosimo na kolenih, da bi volili te-le vrle možke in ženske:

V volilnem okraji radolškem: Znano Klemenko, vrlo gospodinjo v Radolci, urno z jezikom in metlo, kar oboje bo Slovincem že pokazala.

V okraji kranjskem: Davkovskega iztirjevalca (eksekutorja), da bote vsaj takrat mir imeli pred njim, ko bo v deželnem zboru sedel, — in pa „Rešpehtarjovo kuharco“, ki bo Slovincem že dobre drobila pod nos.

V okraji kamniškem: Keceljnovi Maričko, da bo vsaj ona sedela v zboru in kazala zlatnino če že Johan več ne bo.

V okraji postonjskem: Gospó dr. Deva, da bo ravno tako, ker poslanstvo mora ostati pri hiši, — pa Krišpina Krišpoviča — že veste, zakaj.

V vipavskem okraji: Lekarja Deperisa, da bo v zboru tudi kak lahonček.

V okraji kočevskem: Profesorja Linharta, da bo vsaj zopet nekaj več ko je, ter odškodovan za šolsko nadzorništvo, — in pa Haberléta, da bo vsaj kaj več zaslužil, ker s „hoch und nieder“ zdaj ne gre več prav.

V okraji črnomaljskem: Zdravnika Zaločkarja v Metliki, kateri bo Slovence že za pravo žilo pošlatal in jim, če treba, s krampom puščal; če bi pa tega ne marali, oglasite se v prošnji za kandidatinjo.

V okraji novomeškem: Kočevarjevega Martina dacarja, da bo bolj milostljiv in bote mir imeli pred njim, ko ga ne bo domá. Sposoben za poslanca je ravno tako, kakor gospod Martin sam.

V okraji trebanjskem: Postajnega načelnika Babnika v Litiji, ki je zadnji ostanek še za Vestenecom, — gostilničarco „pod Gabrom“ ravno zato, in pa davkarja Lillegga iz Zatične zavoljo njegove posebno zdaj ne lahko razumljive trdovratnosti v nemčurstvu in pa zato, da Vam takrat, ko bo on v Ljubljani, ne bo treba plačevati davkov — njemu, ampak drugemu.

V okraji ljubljanskem: Gospó Janeževo iz šentpeterskega predmestja, ki svoje lože pri slovenskih predstavah v ljubljanskem gledišči ne dá za 1000 za en sam večer, da bote lahko vá-njo hodili, — in pa gosp. Lorenca Ločnikarja, viškega župana, ki še nikdar ni narodno volil, pa dela prav dobre, včasih pa tudi prav slabe salame. Če bi bila Korenova Neža in Mokarjev Kajfež še živa, bi Vam priporočali ta dva. Šentviški, borovniški in grosupeljski župan, ki bi se Vam utegnili tudi priporočati, niso tako stanovitni v nemškutariji in bi se utegnili spreobrniti, zato le ta dva volite!

Tako, kmetje — hočemo reči: možje volilci! Tu imate kandidate, kakoršnih drugje nikjer ni in jih ne bo. To bo zbor, da ne takega, če jih volite! Ves svet bo

strmel nad Vašo bistrumnostjo. S tem bote tudi pokazali, da veste, da človek ni vstvarjen, da bi živel sam, ampak paroma, in to ne samo domá, marveč tudi v zborih. Kako živahnost bi dobil zbor po takih poslancih, si lahko mislite.

Toraj le po njih, kar stepite se za-nje, ker takih ne najdete, če bi jih podnevi z lučjo iskali. Če jih ne volite, se pa ne dá več pomagati ne Vam, ne nam.

Nemčurski volilni odbor v obupnosti.

(Kandidati za mesta in véliko posestvo pridejo na vrsto prihodnjič, ker se tako ne mudi ž njimi.)

Pirkar je še deželni šolski nadzornik!

„Brencelj“ piše:

Gosp. L. A. v K. Žefa je bila takrat, ko je dobila povabilo z Vašega kraja, že drugje, kakor razvidite iz današnjega lista, toraj ni mogla priti. Utegne se pa oglasiti zdaj kedaj, ko bo šla pogledat po svetu. Za povabilo se za zdaj le zahvali.

Gosp. P. L. v G. Vaš spis bo prišel na vrsto brž po volitvah — spremenjen toliko, da ne bo zastaran. Zadeva popolnem našo misel, pa reč se je v tem že toliko premenila, da spisa vsaj zdaj ni treba. Mladi „bogovi“ so že padli, kakor bote kmalu slišali.

Gosp. F. R. v R. Se je zgodilo. Letošnji, lanski in predlanski listi „Brenceljna“ se še vsi dobodo, zadnja dva letnika po znižani ceni dveh goldinarjev. Obljubljenega spisa pričakujemo.

Gosp. A. M. v C. Z omenjenima listoma nismo v nobeni zvezi, toraj Vam tudi ne moremo postreči s kakim pojasnilom.

Gosp. J. B. v C. Če bote kje kako „muho vjeli“, pošljite jo, Vam bomo peli hvalo.

Gosp. F. P. v G. Čakal, a ne pričakal obljubljeni dan. Ubi fuisti?

Gosp. P. A. na R. Takih „burk“ pa ne maramo. Če so Vašim prijateljem všeč, le dobro naj Vam teknejo vsem skup.

Gospodična L. v K. Hm, kaj pa mislite! Gotovo „Brenceljna“ še niste nikdar videli? Žefa pa ni mlada, ampak ima že toliko let, da jo je že pamet srečala.

Vsem drugim, tu ne omenjenim, ki so nam kaj pisali. Če bi hoteli odgovarjati vsem, ne ostane prostora za nič drugega. Ako je kaj nujnega in administrativnega, saj tako vsak dobi odgovor od „Brenceljnovoga“ opravištva.

 S to številko se pošlje naročnikom 8. pola povesti „Ne v Ameriko!“. Zadnjič obljubljena velika podoba pride še le prihodnjič, ker se je nekoliko zakasnila, list pa smo hoteli izdati naznanjenega dne in se nam je zavoljo praznika vendar za en dan zakasnil. — Da bi le vsi p. n. naročniki bili tudi tako natančni, kakor je zdaj „Brencelj“!

„Ljubljanske slike“

in pa

„Petelinov Janez“

se dobivajo še; slike po 60 in 70 kr., povest „Petelinov Janez“ pa po 40 in 50 kr., ravno tako je še nekaj „Koledarja“, „Ričeta iz Žabjeka“ in pa „Povesti iz sodniškega življenja“ po 20 kr.; vse to pri

opravištvu „Brenceljna.“